

Metropolitní plán Prahy: občané žádají AV ČR o pomoc!

Příloha

Dne 15. března 2017 se konal již druhý seminář na téma Metropolitní plán Prahy, tentokrát na téma „Metropolitní plán Prahy – jak dál?“. Pořádala ho Komise pro životní prostředí AV ČR spolu se Společností pro trvale udržitelný život, v níž byla k problémům, kterým Praha dnes čelí, vytvořena Pražská pracovní skupina. V Praze aktuálně probíhá horlivá diskuse o způsobu a formě zpracování nového Metropolitního plánu, který by měl ukázat cestu a vizi rozvoje a plánování města do budoucna. K diskusi nad Metropolitním plánem byli pozváni: za zhotovitele – Institut plánování rozvoje hl. m. Prahy, hlavní projektant Ing. arch. Roman Koucký, za pořizovatele – ředitel Odboru územního rozvoje MHMP Ing. Martin Čemus a znovu také náměstkyně primátorky Petra Kolínská.

Úvodem přečetl moderátor Pavel Šremer omluvný dopis zhotovitele, ve kterém sděloval, že se semináře nezúčastní ani nevyšle žádného zástupce, což se ukázalo později jako závažný nedostatek. Názorně to ilustrovalo, jak funguje slibovaná „ozvučná deska“ pro komunikaci tvůrců plánu s odbornou i laickou veřejností.

V panelu nejdříve vystoupili náměstkyně Kolínská a ředitel Čemus za pořizovatele Metropolitního plánu Prahy (dále jen MPP), následoval prof. Maier z Fakulty architektury ČVUT s rozбором základní urbanistické koncepce, arch. Novák z Odboru ochrany přírody a krajiny MHMP s rozбором obsahu MPP ve vztahu k absentující ochraně a (ne)respektování přírodních složek prostředí, doc. Kubíková navázala s širším kontextem přírody a krajiny Prahy a kritikou jeho podcenění v obrazu města v MPP a v rámci diskuse vystoupil i doc. Durdík z Fakulty stavební ČVUT s prezentací hlavních výhrad Asociace pro urbanismus a územní plánování k obsahu i metodice zpracování MPP.

Z vystoupení účastníků a z diskuse vyplynulo:

- Hlavní město Praha, jeho orgány samosprávy a přeneseného výkonu státní správy na úseku územního plánování nezodpovědně schválily v roce 2011 ukončení prací na již projednaném konceptu nového ÚPn, přitom ale nebyly s to formulovat smysluplné zadání, co a jak má zhotovitel v plánu řešit jinak, jaké jsou představy samospráv města a jeho městských částí o dalším vývoji, a nechaly to trestuhodně na zhotoviteli Metropolitního plánu. Přitom se i nadále chovají zcela pasivně, ačkoli čas ubíhá a blíží se zákonný termín 12/2020, do kdy mají mít všechna města a obce ČR územní plány, vydané v souladu se zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, v platném znění; nesledují průběžně postup prací na úpravách a doslova to „nechávají vyhnít“ v šeru IPR v rukou arch. Kouckého a jeho týmu.
- MPP je v předpokladu nárůstu města do roku 2050 o dalších cca 400 tis. obyvatel zjevně předimenzovaný a spolu s tlakem na rozvoj ve vnitřním městě a nikoli na periferii ohrožuje jak městskou památkovou rezervaci a prostorové vztahy mimo ni, tak unikátní přírodní složky prostředí, město ozvláštňující a obohacující přinejmenším stejně jako lidmi vytvořené urbánní hodnoty města.
- Zadavatel ani zhotovitel se při zvažování dalšího rozvoje Prahy vůbec nezabývali možnostmi funkční kooperace s blízkými městy, jako je zejména Kladno (stejně jako

Praha vzdálené od letiště Václava Havla, spojené s Prahou v budoucnu rychlodráhou, a s přebytkem ploch brownfields, hledajících nové funkční využití a prostorové dotvoření), příp. i další města, jako jsou Lysá n. L. s Milovicemi, Kralupy n. Vlt. a některé další blízké obce, ačkoli by to do určité míry řešilo problémy naznačené v předchozím bodě; představitelé města dostatečně nekomunikují s představiteli Středočeského kraje o záležitostech společného zájmu, jako je občanská, technická a dopravní vybavenost a obsluha společně sdíleného prostoru.

- MPP je ve stávající podobě neprojednatelný a neschvalitelný. Vyžaduje ještě před veřejným projednáním výrazné dopracování a v mnohém i přepracování, a to co do formy i obsahu, neboť je v rozporu jak s předpisy pro územní plánování, tak se schválenými ZÚR Prahy jako kraje. MPP je vadný i co do deklarovaného účelu, rezignuje na úlohu územního plánu jako zastřešujícího regulačního a iniciačního nástroje, koordinujícího různé dílčí veřejné zájmy obsažené ve speciálních právních předpisech, promítajícího se do funkčního i prostorového uspořádání města; je vadný co do metodiky zpracování a dokonce i jako základní urbanistické koncepce.
- MPP ignoruje reálný demografický vývoj v ČR a nezohledňuje vazbu nejen na bezprostřední sousední osídlení v pražském regionu, ale ani na strukturu osídlení středočeského prostoru a celé ČR, ačkoli jde o spojité nádoby, s vlastními společnými limity růstu.
- MPP v rozporu se schválenými Zásadami územního rozvoje Prahy jako kraje prosazuje namísto polycentrického vývoje k „městu krátkých vzdáleností a nízkých nároků na dopravu“, naopak monocentrické přetěžování historického městského jádra a kompaktně zastavěného území, jeho stávající dopravní i technické infrastruktury, s krátkozrakým protežováním pouze ekonomistického pohledu na investiční i provozní náklady města v přepočtu na obyvatele.
- MPP věnuje zcela nedostatečný prostor ochraně a využití unikátní přírodní složky prostředí města a jeho krajinného zázemí v kontextech všech jeho chráněných i formálně nechráněných, ale ochrany hodných kvalit, počínaje geologickým prostředím, vodními prvky, přes biotu až k zoologické bohatosti a pestrosti, podílející se významně na celkově utvářené kvalitě prostředí města; nerespektuje vnitroměstskou zeleň, chráněná území přírody, ÚSES a další přírodní prvky, zahrnuté do (podle MPP) „zastavitelného území města“.
- MPP používá nestandardní grafiku i pojmosloví neodpovídající stavebnímu zákonu a navazujícím vyhláškám. Významy používaných symbolů, značek a pojmů jsou neurčité a nekonzistentní, vágní a právně nevymahatelné, takže nemohou poskytnout pevnou oporu stavebnímu úřadu v územních a stavebních řízeních, ani při řešení právních sporů se stavebníky, investory a developery, u správních soudů.
- Přes tvrzení zhotovitelů, že MPP obsahuje, na rozdíl od dosud platného ÚPn města z roku 1999, nově i kvalitní výškovou regulaci, je tato ve skutečnosti metodicky pochybná a nesporně horší než navržená v zavrženém konceptu ÚPn z roku 2010. V něm byla založená na respektu k výšce konkrétní okolní zástavby, nikoli v neústrojně čtvercové síti a na exponovaných horizontech i na ověřování v trojrozměrném zobrazení v GIS s modelací terénu i zástavby. Mnohem kvalitněji byla v tomto smyslu ochráněna i pražská památková rezervace a dálkové pohledy z ní i do ní.

- MPP tak mnohem více než k ochraně skutečných veřejných a dlouhodobých zájmů na harmonickém a především kvalitativním, nikoli kvantitativním rozvoji vytváří prostor pro ničím neregulované počínání developerů, k prosazení dílčích, soukromých, skupinových a krátkodobých ekonomických zájmů. Vytváří tak další prostor pro korupci a zcela diskredituje snahy o důstojné pokračování tradice racionálního funkčního využití, prostorového uspořádání a vysoké kvality veřejných prostorů i architektury, která Prahu zdobila a je důvodem její atraktivity pro obyvatele i návštěvníky.

Seminář KŽP AV ČR a STUŽ vhodně doplnil výklad zhotovitelů z předešlého semináře o pohled odborníků nezainteresovaných přímo v týmech zhotovitele a správních orgánech pořizovatele, o vyjádření městských částí, odborné i laické veřejnosti, na které se předtím pro časovou tíseň nedostalo. Také diskuse byla tentokrát strukturovanější, odborně fundovanější a méně emotivní, také díky kvalitnímu moderování.

Pokud bylo cílem uspořádání semináře KŽP AV ČR a STUŽ oživení aktivit pořizovatele tváří v tvář tristnímu stavu MPP, k provedení jeho akutních úprav pod průběžným dozorem, což se zatím zjevně neděje, ačkoli od jeho odevzdání již uplynul více než půlrok, a pokud si z diskuse představitelé veřejné správy města odnesou celou tu hrůzu poznání, že jde o obrovský průšvih s trestuhodnými ztrátami času, lidské energie i finančních prostředků, takže je třeba začít rychle a promyšleně konat a prolomit dosavadní pasivní setrvačnost, splní svůj účel. Přiznání, že reálný termín vydání MPP shledávají dnes orgány hlavního města někdy v letech 2022–2023, svědčí bohužel zatím o opaku.

Účastníci podpořili posouzení MPP vypracované pro Magistrát Asociací urbanismu a územního plánování. Žádají úpravy MPP podle doporučení v něm obsažených.

Kontakty:

MUDr. Radim Šrám, DrSc., předseda Komise pro životní prostředí AV ČR, sram@biomed.cas.cz

Mgr. Pavel Šremer, vedoucí pražské skupiny STUŽ, tel. 732 966 595, sremer@seznam.cz

Video ze semináře ke zhlédnutí na <http://stuz.cz/>

Posouzení MPP Asociací pro urbanismus a územní plánování ČR (<http://www.urbanismus.cz>)